

tíðindablaðið sosialurinn

Telefon 118 20
Argjavegur 26, 3800 Argir
Postmoga 76, 3800 Tórshavn

Útgevur: P/f Sosialurinn ©
Ábyrgdarblaðstjóri: Jan Müller
Fyrirtaksstjóri: Kárlan Dahl
Bláðfólk: Hogni Djurhuus
Randi Jacobsen
Tórfinn Smith
Ljósmyndari: Kárlan Lindenskov
Uppseting: P/f Sosialurinn
Prent: P/f Pressan 1981

Hvítt val í Suðurafrika

Í GJAR hævdu 3 milliónir hvítir borgarar í Suðurafrika havi at nýta tann ofta nógv virda demokratiska rættin at velja menn og kvinnur at sita við landsins stýri. Um somu tíð vóru umleið 22 milliónir svartir borgarar noyddir at sita heima við hús sum passivir eygleiðarar — til henda hvíta rasismusjónleikin.

STØÐAN í Suðurafrika er tann, at bert tvey hvítu og ein partur av teimum sonevndu lítta hava valrætt. Tey svørtu, sum eru meginparturin av landsins íbúgvum, hava als onga ávirkan á landsins stýri og hava tískil einki at skula sagt.

UNDAN hesum hvíta minnilutavalinum bendi nógv á, at verandi forsætisráðharri, Piet Botha, fór at vinna og harvið varðveita vald sítt. Hóast ávísir hvítir minnilutabólkar so sum liberalir studentar hava mótmælt apartheidstýrinum hjá Botha, so eru hesir kortini eitt fátal í mun til hini hvítu.

TAÐ hevur fyrri ein stóran part eydnast tí óvirkiliga og konservativa Botha at basa svørtu andstøðuni, uttan at hetta hevur høtt valdið og privilegiini hjá tí hvíta minnilutanum. At fleiri túsund svørtu eru myrd hevur so minni at siga. Nettup við at vísa sína støðufestu og harðfestu hond mótmegis øllum atfinningum ímóti apartheidstýrinum hevur tað eydnast Botha at vinna teir hvítu veljararnar, sum kanska vóru farnir at bera ótta fyrri, at stjórnin ikki fór at megna at standa ímóti trýstinum frá teimum svørtu.

TAÐ er serliga undantaksstøðuni fyrri at takka, at Botha hevur megnað at berja niður mest sum alla andstøðu. Undantaksstøðan hevur gjørt, at umheimurin hevur eingi tíðindi fingið úr Suðurafrika, tí forboð er sett fyrri at bera tíðindi, sum ikki eru sensurerað av stýrinum. Eisini hevur henda undantaksstøða gjørt, at hvítu lögreglummenninir hava kunnað sett fólk fæst uttan at lata tey koma fyrri ein rætt fyrst. Tað hevur helst ikki verið nóg mikið til at hvítu lögreglummenninir at handtaka svartar leiðarar og fakfelagsfólk. Teir eru farnir fram við harðari hond móti øllum svørtum, ið hava víst tekin til mótmæli. Ja, sogar smábørn í túsundatali eru tikin og fongslað. Hetta er hvíti minnilutin í Suðurafrika í dag. Alt verður gjørt fyrri at forða fyrri, at tey svørtu fáa nakra sum helst

oddagrein

ávirkan á landsins stýri. Tí, júst tað er einasti máti, at tey hvítu fult og heilt kunnu sita omaná øllum ognunum og rættindunum.

MEN hóast tað hevur eydnast Botha við táragassi, stórum politista- og hermannaðildum, við skotvápnnum o.s. at niðurberja svørtu andstøðuna nú í eina tíð, so er tað ein sannroynd, sum ikki víkast, at eingin skipan, ikki heldur apartheid, megnar í longdini at trælka meirilutan av fólkinum í egnum landi. Tí er tað bert ein spurningur um mánaðar ella ár til hvíta minnilutastýrið er tvungið at lata vald í hendurnar á teimum svørtu.

MEN jú longri tíð gongur, tess álvars- ligari og blóðugari verður uppgerðin millum tvey svørtu og tvey hvítu. Tað er eisini tí, at svartir leiðarar nú í fleiri ár av øllum alvi hava roynt at sannføra hvíta minnilutastýrið um, at tað nú beinanvegin er tvungið at fremja nýskipanir og beina fyrri apartheidpolitikkinum. Men tíðin er við at ganga undan og ein dag verða eisini tvey mongu svørtu, ið høvdu ynskt at kunna fingið eina loysn uttan at blóð fleyt, noydd til at taka til onnur ráð.

SVARTI meirilutin hevur heitt á umheimin og biðið okkum havast at apartheidstýrinum á ymsan hátt. Hetta er ein roynd at fáa hvíta minnilutan at innsiggja, at hann ongan góðan hevur, og at hann tí má taka seg um reiggj fyrri at fremja ábøtur. Nógv lond hava sett í gildi fullkomið bann fyrri samstarvi við Suðurafrika og herfyri var so eisini uppskot frammi á tingi um hetta sama. Men vit hava so einki høyrft aftur til hetta mál. Nú kemur tingið so saman aftur á ólavsøku og er tað okkara vón, at hetta uppskotið kemur fram aftur, og at teir av okkara tingmonnum, sum hava verið í iva um, hvat teir skulu velja, gjølla kunna seg við viðurskiptini í Suðurafrika — tí veruliga vitanin um, hvussu apartheid virkar í Suðurafrika í dag, eigur at vera nóg mikið til at sannføra okkum um, at vit eiga at vera við til at máa grundarlagið undan tí hvíta minnilutastýrinum har. Latið okkum vísa okkum sum kvinnur og menn og siga kortaneit til apartheidstýrið í Suðurafrika.

jamú

tjak og meiningar

Familjuvegurin Funningur — Funningsbotn

Nógv hevur verið sagt um henda veg, sum eg annars likni við Burma-vegin á sinni.

Tibetur er eingin deyður av hesi vegagerð enn, meðan eg og aðrir, ið hava brúk fyrri hesum veg, so áhaldandi hava verið seigpindir og ikki kunnað rekt okkara áhugamál, tað veri seg við sjógv ella í haga.

Undirritaði ~~atleði~~ við Lassa Klein, sum umsitur hesi mál í landsstýrinum, uml. hálvan febr. og lovaði hann, at vegarbeiðið skuldi byrja aftur um mánaðarskiptið mars/apríl, men einki er gjørt enn. Um sama mundið talaði eg við Jørgen Thomsen, sum spurdi, hvussu tað bar til, at bert eg

sóknaðist eftir vegnum, tí frá Funnings Sóknarstýri hevði hann aldri høyrft eitt orð um vegin í síni heild.

Hetta haldi eg vera alla áttalu vert, men undrar tað meg kortini ikki, tí »Sáttarenni« fekk sína rætt av okkara vegajáttan.

Um eg í hesum havi mistikið meg, so biðið eg um fyrigeving.

Men brúk havi eg fyrri vegnum, tí tað er einki dulmál, at liv mitt hevur verið og er á sjónum. Tøkk fái Gud — hesum havi eg livað av.

So fari eg at enda at spyrja: Hvat bagir í hesum máli, og hví verður einki gjørt fyrri at gera tað koyrandi millum Funning

og Funningsfjørð? Ella er tað veruliga so spinnandi galið, at landsverkfrøðingurin leggur sína keldu hond yvir »bílettið«, ella uppafur verri — vil okkara góða sóknarstýri als ikki hava vegin?

Og eg krevji svar í bløðunum, tí frá sjálvum figgarnevndarformanninum Jørgen Thomsen havi eg fingið váttat, at um játtaði peningurin ikki røkk, so kundi arbeiddast víðari uppá komandi játtan.

Eg ætli mær ikki at gevast á hesum sinni fyrrenn eg veit hvar hundurin er grivin.

Við tøkk fyrri upptøkuna,

W.O.

Skála skipasmiðja bíðar eftir skipa- pakkanum — gjørt 5 fyríbils sáttmálar

— Vit bíða eftir skipa-
pakkanum hjá landsstýrinum og vóna, at tað skjótt fer at loysa upp fyrri hesum pakkanum, soleiðis at vit kunnu fáa nýggjar sáttmálar um nýbygning.

Hetta sigur stjórnin á Skála skipasmiðju, Óli Zachariassen á 25 ára degnum fyrri at fyrsta stálskipið fór í gerð á Skála skipasmiðju.

Hann visir á, at lagnan hjá skipasmiðjunaðinum her á landi liggur í hondunum á landsstýrinum, tí tað eru politikararnir, sum

Framhald á síðu 9